

Andreșești (Ialomița) a căminarului Polizache, ca și alte 23 de familii de pe aceeași moșie cereau să se întoarcă peste Dunăre, « fiindcă murim de foame pă aici ». Afirmațiile erau desigur exagerate, deoarece cele 23 de familii, la întoarcerea lor peste Dunăre, își luau și vitele cu care veniseră, adică 135 de boi și vaci, 46 de bivoli, 4 cai, 231 de oi și capre¹.

Mai nemulțumiți erau meseriașii și negustorii care, după trecerea scutirii generale de dări pe opt luni, speraseră să obțină și ei privilegiile acordate prin așezământ. Dat fiind că acesta din urmă nu prevedea nimic special, au început unele neînțelegeri. O excepție se făcuse doar pentru străinii care se așezaseră în orașele ce fuseseră raiale turcești, Brăila și Giurgiu². La Ploiești, București ș.a., unde meseriașii și negustorii bulgari erau mai numeroși, plata patentei a fost refuzată, sub cuvânt că așezământul i-ar cuprinde și pe ei. Vistieria a comunicat însă tuturor ocîrmuirilor județelor, precum și Vorniciei Bucureștiului, că scutiile din așezământ se refereau numai la « lucrătorii de pământ », meseriașii și negustorii trebuind să plătească « patente potrivit cu a lor îndeletnicire »³. Au urmat plîngerii la Kiselef, însoțite de afirmația că în cazul neacordării unor scutiri se vor « întoarce pe la locurile lor »⁴. Situația s-a clarificat abia la 24 februarie 1832, cînd Sfatul administrativ a extins și asupra lor « o iertare de taxa patentelor pă o curgere de trei ani socotiți . . . de la 1 iulie 1831 »⁵.

O altă cauză a plecării din țară a băjenarilor era siguranța că autoritățile turcești vor acorda scutiri de dări și amnistii celor ce se vor întoarce, așa cum se făcuse și după războiul din 1806—1812⁶. Deși documentele turcești pe care le cunoaștem și care arată astfel de măsuri datează numai din februarie 1831, este foarte probabil că ultimele au fost luate ceva mai devreme, adică îndată după semnarea păcii de la Adrianopol. Astfel în februarie 1831, la Sliven, se întocmeau liste pentru cei ce aveau să se reîntoarcă și care urmau să-și primească banii obținuți din produsele culese de pe pămînturile lor⁷. Aceasta a determinat întoarcerea multora din Țara Românească și chiar din Basarabia⁸.

O activitate deosebită în această direcție a dus-o valiul Silistrei, care reușise să aducă înapoi o parte din turtucăienii sau mai tîrziu din silistrenii care se așezaseră la Galați. Ultimii dobîndiseră aici, ca negustori, pașapoarte engleze⁹. Amintind sultanului că atitudinea lui Kiselef față de cererile de reîntoarcere ale băjenarilor ar fi binevoitoare, valiul Silistrei a cerut vizirului să intervină în același scop la ambasada rusă de la Constantinopol. La 14 iulie 1831, valiul

¹ *Ibidem*, p. 199—202. Numărul de vite trebuie socotit la 32 de familii, deoarece la cele 23 se mai adăugaseră încă 9.

² Roman ski, *op. cit.*, p. 293—294.

³ Arh. st. Buc., *Vistieria*, dos. 3 201/1831, f. 85, 102, 130.

⁴ *Ibidem*, f. 163, 176 și 191.

⁵ Vl. Diculescu, *Привилегий давани на български заселници в Влашко през 1803—1834*, în *Изследвания в чест на Марин Дринов*, Sofia, 1960 p. 409—410. Textul jurnalului din februarie 1832 a fost publicat de Marin Braniște, *Privilegiile acordate negustorilor și meseriașilor băjenari în cadrul așezămintelor coloniștilor bulgari din 1830*, în « Mitropolia Olteniei », XIV, Craiova, 1962, nr. 7—9, p. 546—547.

⁶ Constantin N. Velichi, *Emigrarea bulgarilor în Țara Românească* . . . , p. 53.

⁷ *Документи за българската история*, Sofia, 1940, III, p. 142.

⁸ Arh. st. Buc., *Vistieria*, dos. 3 178/1831. Vezi, de pildă, f. 85—86, listă de numele celor 36 de familii de slivneni, apoi alte 73 de familii care « stau încărcăți cu carele lor afară din București » așteptînd să li se dea « bilete de plecare ». Veniseră din Basarabia, de la Focșani, de la Buzău ș.a. (f. 183—184 și 191). Alții plecau de la Ploiești din cauza holerei (f. 210 și 350). Mai puțini sînt cei care se întorc din Moldova.

⁹ *Документи* . . . , p. 149.